

ת"פ 29566/04/21 - מדינת ישראל נגד מחמוד ג'רבאן

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 29566-04-21 מדינת ישראל נ' ג'רבאן(עציר)

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא דיאנה סלע
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מחמוד ג'רבאן (עציר)

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם, יליד '82, הורשע על פי הודייתו בעובדות כתב האישום אשר הוגש נגדו בביצוע עבירת הצתה - לפי סעיף 448(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

2. תמצית העובדות בכתב האישום;

א. חלימה אבו חאמד מתגוררת בג'סר אל זרקא בשכנות לנאשם, ובבעלותה הממשית רכב מסוג מאזדה מ.ר. 6175065 הרשום על שם אחותה (להלן: המתלוננת והרכב, בהתאמה). ביום 17/3/21 בשעות הלילה, עובר לשעה 22:20, החנתה המתלוננת את הרכב בסמוך לבית הנאשם.

הנאשם החליט לשרוף את רכבה של המתלוננת, ולצורך כך הצטייד בסביבות השעה 22:28 בקרטונים ובמצית (להלן: הקרטונים והמצית, בהתאמה). הנאשם ניגש לרכב, הניח את הקרטונים מתחת לרכב, שילח אש בקרטונים וברכב במזיד ועזב את המקום.

ב. כתוצאה ממעשי הנאשם התלקח הרכב, ונגרמו לו נזקי אש בחזית הרכב, בצד שמאל ובכנף שמאלית קדמית, נזקי אש וחום בתא המנוע, נזקי אש וחום לפנס ראש קדמי; כמו כן, הפגוש השמאלי של הרכב הותך לחלוטין.

במעשיו המתוארים לעיל, הנאשם שילח אש במזיד בדבר לא לו.

3. בתחילת ההליך, בעקבות טיעוני ההגנה, הופנה הנאשם לבדיקה פסיכיאטרית וכן לבדיקה של וועדת אבחון של משרד הרווחה והשירותים החברתיים מנהל מוגבלויות (להלן גם: **וועדת האבחון או הוועדה**). **כל הגורמים שבדקו את הנאשם קבעו כי הוא כשיר לעמוד לדין.**

בחוות הדעת הפסיכיאטרית נקבע כי הנאשם אינו לוקה במחלה נפשית, כי בעת ביצוע המעשה המיוחס לו לא היה שרוי במצב הפוגע בכושר שיפוטו, היה יכול להימנע ממעשיו, היה מסוגל להבדיל בין טוב לרע ובין מותר לאסור, ולכן הוא אחראי על מעשיו. כן נקבע כי הוא מכיר את התפקידים המרכזיים בדין המשפטי, מסוגל ליצור קשר פרודוקטיבי עם עורך דין ולכן

עמוד 1

כשיר לעמוד לדין.

וועדת האבחון ערכה חוות דעת ארוכה ומפורטת, אשר בסופה קבעה אף היא כי הנאשם "**מתפקד ברמה שאינה מוגבלות שכלית התפתחותית. אינו סובל מליקוי שכלי ולא מליקוי התפתחותי. קיימת הנמכה קוגניטיבית, קרוב לוודאי על רקע חסכים סביבתיים וחוסר חשיפה למסגרות חינוכיות מגיל צעיר, שאינם פוגעים בכוח השפיטה שלו. התחום ההסתגלותי גבוה מהתחום הקוגניטיבי.** בעת ביצוע העבירה מחמוד הבחין בין מותר לאסור, טוב ורע ויכול היה להימנע מביצוע העבירה והסביר מדוע בכל אופן ביצע את העבירה".

4. הנאשם נעדר הרשעות קודמות.

5. טיעוני המאשימה

ב"כ המאשימה עתר להשית על הנאשם מאסר בפועל המצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, הנע לשיטתו בין 24 - 48 חודשי מאסר בפועל, וכן מאסר מותנה משמעותי ופיצוי כספי למתלוננת.

א. לאחר שפירט את מנגנון גזירת העונש, הדגיש ב"כ המאשימה את חומרתה של עבירת ההצתה, בעיקר בשל הפוטנציאל לגרימת נזק רב לגוף, לרכוש ולסביבה, ולנזקים שנגרמו בעטיין של שריפות, עד כדי קיפוח חיי אדם ונזק עצום למבנים ולרכוש. כן טען כי ככלל יש להשית עונשי מאסר בפועל בעבירות הצתה, אף שחומרת העונש עשויה להשתנות ממקרה למקרה על פי נסיבותיו. כל זאת, תוך תמיכת טיעוניו בפסיקה רלוונטית.

לדבריו, הערכים המוגנים שעל בית המשפט לשקול בעת הקביעה של מתחם העונש ההולם הם הגנה על חיי אדם, שלום הציבור ורכושו.

אשר לעבירה שביצע הנאשם, אף שאין טענה כי מעשיו כללו כוונה לפגוע בגוף או בנפש, הם בוצעו בנוכחות קרובה ומידית לאנשים ולרכוש, השריפה יכלה להתפשט ולגרום לנזקים בגוף, נפש ורכוש, ולכן נמצאים ברף גבוה מבחינת חומרת העבירה.

ב"כ המאשימה התייחס **לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, ולתכנון שקדם לביצועה, בציינו כי הנאשם - אשר התחיל להצית את הרכב של המתלוננת - הצטייד בקרטונים ובמצית, הניח את הקרטונים מתחת לרכב, הציתם ועזב את המקום; לגבי הנזק שנגרם מביצועה, פירט את הנזקים המפורטים בסעיף 2.ב. דלעיל; לעניין הנזק שהיה צפוי להיגרם, ציין כי הנזק הצפוי מהצתת רכב החונה ליד בית מגורים הוא גבוה ביותר.

ב. אשר **למדיניות הענישה הנוהגת** הפנה למספר פסקי דין אשר העמידו את מתחם העונש ההולם בין 10 ל-40 חודשי מאסר. יחד עם זאת, הדגיש כי מדיניות הענישה היא רק שיקול אחד מיני רבים בקביעתו של מתחם העונש ההולם, זאת, תוך הפנייה לע"פ 1323/13 **רץ חסן נ' מדינת ישראל** (5/6/13) מפי כב' הש' ארבל (להלן: **עניין חסן**)). על אף האמור, עתר לקבוע במקרה הנדון את מתחם העונש ההולם בין 24 - 48 חודשי מאסר בפועל.

ג. אשר **לעונש המתאים לנאשם**, ב"כ המאשימה התייחס להודייתו של הנאשם בעובדות כתב האישום בהזדמנות הראשונה ולחסכון בזמן שיפוטי יקר. יחד עם זאת הדגיש כי הנאשם הבין היטב את מעשיו את השלכותיהם, הוא אינו קטין, אינו סובל מלקויות כלשהן, ואינו קרוב לסייג כלשהו לאחריות פלילית. לטענתו, במקרה הנדון אין הצדקה לסטות ממתחם הענישה המבוקש משיקולי שיקום, בהעדר ראיה על סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם. עוד הפנה לדבריו של

כב' הש' ג'ובראן (בע"פ 6710/16 מדינת ישראל נ' פלוני, (7/3/17)), שלפיהם "יש לחזור ולהבהיר כי הגם שישנה חשיבות לשיקולי השיקום, הם אינם חזות הכול ובצד ניצבים שיקולי הגמול וההרתעה" על אף האמור, בשים לב לגילו של הנאשם, הודייתו בעובדות כתב האישום, כאמור, ולהיותו נעדר הרשעות קודמות, הודיע ב"כ המאשימה כאמור, כי ראוי שבמקרה הנדון יגזר על הנאשם עונש מאסר ברף התחתון של מתחם הענישה המבוקש על ידי המאשימה, לצד עונשים נלווים כמפורט לעיל.

6. טיעוני ההגנה

ההגנה עתרה שלא למצות את הדין עם הנאשם, ולהסתפק בתקופת מעצרו בתיק זה. א. ב"כ הנאשם פרטה אף היא את מנגנון גזירת העונש על פי תיקון 113 לחוק העונשין, בטענה כי נסיבותיו המיוחדות של המקרה הנדון מצדיקות התייחסות מיוחדת בעת קביעת מתחם הענישה וגזירת עונשו של הנאשם בתוך המתחם שייקבע.

לטענתה, רף הענישה בעבירות הצתה אינו אחיד, הואיל ובמסגרת שיקולי הענישה על בית המשפט לתת דעתו בין היתר לתוצאות המעשה, לפוטנציאל הנזק, לתכנון המוקדם, לעברו הפלילי של הנאשם וכדומה, וכל מקרה נבחן לפי נסיבותיו; לענין זה הפנתה גם לשיקולים המפורטים בסעיף 40ט(א) לחוק העונשין, שעניין בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

בהפנותה לשורה של פסקי דין, טענה הסגורית המלומדת כי רף הענישה ומתחם הענישה שונים באופן מהותי מאלה הנטענים על ידי ב"כ המאשימה, וכי באותם מקרים נקבעו מתחמים הנעים בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 15 חודשי מאסר בפועל. לענין מנעד הענישה הרחב בעבירות הצתה, ולטווחי הענישה הרחבים המשתנים בהתאם לנסיבותיו של כל תיק ותיק, הפנתה לדבריה של כב' הש' ארבל בע"פ 10221/06 ג'ורן נ' מ"י (17/1/08); לדבריו של כב' הש' שהם בע"פ 4006/12 מלאך נ' מ"י (5/2/13); להלן עניין מלאך; ולדבריה של כב' הש' (כתוארה דאז) חיות בע"פ 7139/13 צקול נ' מדינת ישראל (23/1/14).

ב. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, טענה כי הרוב המכריע של השיקולים המנויים בסעיף 40ט(א) רלוונטיים לקולה בעניינו של הנאשם הנדון, ולכן מדובר במקרה מיוחד מבחינת המעשה והעושה. כך לטענתה, לאירוע שבגיני הורשע הנאשם על יסוד הודייתו לא קדם כל תכנון, לא היה כל תחכום בביצוע המעשה, ולא התלוותה למעשה כוונה כלשהי לפגוע בגוף "או לפגוע בצורה מאוד חמורה אפילו ברכוש"; חוסר התחכום והעדר התכנון מתבטאים בכך שהנאשם הביא קרטונים מפח האשפה שהיה בקרבת מקום והניחם מתחת לרכב, ולא הצטייד בחומר דליק מבעוד מועד. לטענתה, הרקע לביצוע העבירה היה "כעסו של הנאשם על כך שהמתלוננת שוב ושוב מתעלמת מכל תחנוניו ובקשותיו שלא תחנה את הרכב שלה בפתח הבית של הנאשם", שהינו גרוש (אם כי בחוות דעת הוועדה צוין כי הוא רווק - ד.ס.), ומתגורר ביחידת דיור נפרדת התואמת את צרכיו. הנאשם הצית את רכבה של המתלוננת "מתוך אינסטינקט של כעס" על כך שהחנתה שוב את רכבה בפתח ביתו.

משנדרשה לענין זה, השיבה ב"כ הנאשם כי אין מדובר בחניה הרשומה על שם הנאשם "במובן הקלאסי", המסומנת ותחומה במדרכות, אלא בשטח עפר שלהבנת הנאשם נמצא בשטח השייך לו. לדבריה, לפי גרסתו של הנאשם המרחק בין המקום בו חנה הרכב לבין דלת ביתו של הנאשם אינו עולה על מטרים ספורים; בהמשך לדבריה אלה

הודיע הנאשם: "האוטו שלה בחוץ, איך אני עובר לבית שלי? זה שטח שלי. זה אצלי בבית, ממש בתוך הבית שלי. לשאלת בית המשפט האם לקחתי בחשבון שאם אני אצית את הרכב שלה עלול להיגרם נזק לבית שלי - אני משיב שלא, אני טעיתי, אני מצטער, לא לקחתי בחשבון" (עמ' 14 לפרוט', ש' 13-16).

ג. אשר לנזק שנגרם לרכבה של המתלוננת, טענה תחילה ב"כ הנאשם כי מעבר לכך ששווי הנזק כלל לא הוכח, הרי שעל פי עובדות כתב האישום הרכב לא עלה באש, והנזק נגרם כתוצאה מהלהבות של הקרטונים, ומדובר ב"נזק מינורי ביותר שאין לו ערך כלכלי". משהודיע ב"כ המאשימה כי טענה זו של ההגנה חורגת מעובדות כתב האישום, הודיעה הסנגורית כי היא חוזרת בה מטענתה כי הרכב לא עלה באש, ומיקדה טענתה בכך שהיקף הנזק לא נטען ולא הוכח, אם כי הבהירה כי הנאשם אינו חוזר בו מהודייתו.

ד. עוד לעניין נסיבות ביצועה של העבירה הפנתה הסנגורית לסעיפים 40ט(א)(6) לחוק העונשין, שעניינו ב"יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו, לרבות בשל גילו", לסעיף 40ט(א)(9) לחוק העונשין שעניינו "קרבה לסייג לאחריות פלילית כאמור בסימן ב' לפרק ה'1", וכן לסעיף 40ט(ב) לחוק העונשין, הקובע כי לבית המשפט סמכות להתחשב בנסיבות אלו ככל שהן מפחיתות מחומרת העבירה. לטענתה, במקרה הנדון אמנם אין מדובר באדם שהוא מפגר ואינו מבין את מעשיו, ואין חולק כי הוא כשיר לעמוד לדין. עם זאת, לטענתה, תפקודו האינטלקטואלי של הנאשם מונמך באופן משמעותי ולכן יכולת ההבנה שלו את מעשיו את הפסול שבהם מוגבלת, והיה צורך להסביר לו בכל המישורים את חומרת מעשיו על מנת שיבין. לעניין זה הפנתה לחוות דעת של מרכז האבחון "גשר", וטענה כי היא סומכת את ידי בית המשפט כי ייתן את המשקל הנכון והראוי לקשיים הרגשיים והאינטלקטואליים של הנאשם.

ה. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ביקשה ב"כ הנאשם להתחשב לקולה בעברו הנקי של הנאשם, ובעובדה שחרף המוגבלות שלו ניהל חיים נורמטיביים. בעת ביצוע העבירה הוא לא עבד, אך במהלך השנים עבד בעבודות שונות, הן בפיזור גז, והן אצל קרובת משפחה בעזרה בגידול ילדיה. לדבריה, בני משפחתו מספרים כי מדובר באדם אדיב, שעזר למשפחתו ולשכניו ו"קונה ממתקים לילדים". עובר למעצרו התגורר בבית הוריו ביחידת דיור נפרדת כאמור, ונתמך כלכלית על ידי בני משפחתו; זאת, לטענתה מפני שתביעתו לקבלת קצבה מהמל"ל טרם אושרה "והוא לא מקבל כלום".

הסנגורית ביקשה להתחשב בתקופת מעצרו של הנאשם מיום 30/3/21, טענה כי זהו מעצרו הראשון, ומן המפורסמות היא שימי מעצר קשים הם מימי מאסר.

נוכח האמור לעיל, עתרה ההגנה להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם בתיק זה, העומדת על כ- 7 חודשים.

דברי הנאשם: "אני מצטער, אני בכיתי עליה, בחורה טובה היא. אני לא אעשה שוב פעם דבר כזה. אין לי הרשעות קודמות".

7. **ב"כ המאשימה** אשר השיב לטיעוני ההגנה לעונש, הדגיש כי הנאשם הודה בעובדות כתב האישום, וגרסתו בדבר סכסוך על חנייה אינה מופיעה בעובדות כתב האישום. כמו כן, התנגד לטענות ההגנה בדבר התקיימות קרבה לסייג, בטענה כי הן מרחיקות לכת. לעניין זה חזר והפנה לעמ' 7 להחלטת הוועדה מיום 31/8/21, שם נקבע במפורש כי החסכים של הנאשם אינם פוגעים "בכוח השפיטה" שלו, כי הוא מבחין בין מותר לאסור, יכול היה להימנע מביצוע העבירה, ואף הסביר מדוע ביצע את העבירה. כן צוין כי הנאשם ענה בצורה מניפולטיבית לחלק מהשאלות שנשאל עם ניסיון למזער את חומרת העבירה.

8.

העיקרון המנחה את בתי המשפט בעת גזירת העונש הוא עקרון ההלימה; דהיינו, יחס הולם בין החומרה של מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם לבין סוג העונש המוטל עליו ומידתו (סעיף 40 ג' לחוק העונשין). טרם גזירת העונש על הנאשם על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם המבוסס על נסיבות ביצוע העבירה הייחודית, הערכים החברתיים שנפגעו מביצועה ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה ונסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ג' לחוק העונשין).

יחד עם זאת, כל ענישה היא אינדיבידואלית, ובמסגרת הענישה ההולמת, על בית המשפט לאזן בין מספר אינטרסים שונים: נסיבות ביצוע העבירה, תדירות העבירות, חומרתן, אופן ומידת ההשפעה שלהן על החברה מחד גיסא, ומאידך גיסא נסיבותיו האישיות של מבצע העבירה, עברו הפלילי, גילו, אפשרויות שיקום ועוד.

לצורך קביעת מתחם הענישה ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, בהתאם לסעיף 40ט לחוק העונשין.

חומרת העבירות והערכים החברתיים שנפגעו בעטיין

9.

א. אין צורך להכביר מילים על אודות חומרתה של עבירת ההצתה, המאופיינת מעצם טבעה בכך שקשה לאמוד מראש את נזקה היכולים להיות קטלניים ורבי היקף, במיוחד כאשר היא מתבצעת בסביבת מגורים צפופה; ההצתה כורכת עמה סיכון רב ונזקים גדולים לרכוש ולנפש, "והחשש כי ראשיתה מצער - גפרור - ואחריתה מי ישרונו" (ע"פ 7925/06 עיסא אבו עראר נ' מדינת ישראל (25/4/07), מפי הש' רובינשטיין; בש"פ 6527/02, 6526/02 אלענמי ופאבלוב נ' מדינת ישראל (30/7/02), מפי הש' ריבלין).
ראו דבריו של כב' הש' שהם בע"פ 4006/12 מלאך הנ"ל:

"בית משפט זה פסק, לא אחת, כי עבירת ההצתה, [...] [ש]ראשיתה גפרור ואחריתה עלולה להיות שערי מוות" (ע"פ 3210/06 עמארה נ' מדינת ישראל (18.3.2007)), היא מהחמורות שבספר החוקים, וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה, ולנוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו של אדם ולרכושו. לא בכדי, הועמד העונש המרבי

בצידה של עבירה זו, על חמש עשרה שנות מאסר, וכאשר מטרת ההצתה היא פגיעה באתרי טבע, בנכסי המדינה, או פגיעה בבני-אדם, עומד העונש המרבי על עשרים שנות מאסר".

ב. עובדות כתב האישום שבהן הודה הנאשם מלמדות כי הנאשם החליט לשרוף את רכבה של המתלוננת, אשר חנתה את הרכב בסמוך לביתו, ולשם כך הצטייד בקרטונים ובמצית, הניחם מתחת לרכב, שילח אש בקרטונים וברכב במזיד ועזב את המקום. דהיינו, למעשהו של הנאשם קדמו הכנה ותכנון, משהצטייד בצידוד הנדרש לו לשם מימוש תכניתו העבריינית, ולו סמוך למעשה העבירה. כאמור לעיל, כתוצאה ממעשיו של הנאשם התלקח הרכב ונגרמו לו נזקי אש בחזית הרכב בצד שמאל ובכנף שמאלית קדמית, נזקי אש וחום בתא המנוע, וכן לפנס ראשי קדמי, והפגוש השמאלי של הרכב הותך לחלוטין.

משהודה הנאשם בעובדות כתב האישום כהווייתן וכלשונו, ועמד על הודייתו זו גם בטיעונים לעונש, אין מקום לכל טענה מצדו כי הנזקים המצוינים בכתב האישום לא הוכחו.

אשר לטענה בדבר "חוסר תחכום" של הנאשם, אשר השתמש בקרטונים ובמצית בלבד, ולא בחומר בערה, אין בכך כדי להפחית מחומרת מעשיו של הנאשם, נוכח הנזקים שנגרמו בפועל לרכב וכן פוטנציאל הנזק הרב הטמון במעשהו. אפילו נבעה ההחלטה להצית את הרכב מתוך התפרצות ספונטנית בלהט הרגע, כטענת ההגנה, התנהלותו של הנאשם במהלך האירוע מלמדת כי נערך והצטייד בדרוש לו לשם ביצוע ההצתה, ויכול היה בכל שלב לחזור בו מתכניתו העבריינית, כפי שיפורט גם להלן.

לחומרה, יש לתת משקל לכך שההצתה בוצעה באזור מגורים, כשרכב המתלוננת חונה מטרים ספורים מבית הנאשם, נסיבות שייצרו סכנה מידית ומוחשית לכך שהאש תאחז בכל הרכב ואף תתפשט ותאחז בעצמים נוספים ואף בבתיים; כאמור, רק למרבה המזל לא פשטה האש לבית הורי הנאשם פנימה ולבתיים סמוכים, והאירוע הנדון לא הסתיים בנזקים בגוף ובנפש.

ראו דבריו של כב' הש' דנציגר בע"פ 1414/15 **מדינת ישראל נ' פדר** (15/4/15):

"עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה נוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכושו של אדם. בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתה היתרה של העבירה שראשיתה ידוע אך כיצד תתפשט ומה יהיה היקפה, אין איש יודע, שכן מנהגה של האש להתפשט ללא שליטה, תוך שהיא זורה הרס רב בדרכה ... בהתאמה לכך, גישתו העקבית של בית משפט זה באשר לרמת הענישה בעבירות ההצתה היא כי, ככלל, יש להתייחס בחומרה לעבירה זו ולהשית עונשי מאסר לריצוי בפועל על מבצעי העבירה באופן שיבטא את שיקולי הגמול והרתעת הרבים יחדיו...". (ראו גם דבריו של כב' הש' גרוסקופף בע"פ 2939/19 **חלפון נ' מדינת ישראל** (2/2/20)).

כן ראו דבריו של כב' הש' ארבל בע"פ 10221/06 **ג'ורן ואח' נ' מדינת ישראל** (17/1/08), כדלהלן:

"עבירת ההצתה היא עבירה חמורה ביותר, ולא בכדי העונש המרבי בגינה עומד על חמש עשרה שנות מאסר. חומרתה של העבירה נגזרת, בין השאר, מהעובדה כי היא טומנת בחובה סיכונים רבים לגוף ולרכוש. יפים לעניין זה הדברים הבאים:

"עבירת הצתה הינה מן החמורות שבעבירות, שיודע אתה את תחילתה ואין אתה יודע את סופה. ואדם המתיר לעצמו לסכן על דרך של הצתה רכושם וחייהם של אחרים, ראוי שיורחק מחברת בני-תרבות ולו מן הטעם שעלול הוא להוסיף ולסכן את זולתו" (בש"פ 6764/99 תייסר נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 14.10.99))."

ריבוי תיקי ההצתה המובאים בפנינו מלמד כי עבירת ההצתה הפכה דרך נפוצה לפתרון סכסוכים, ויש לשרשה.

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת ההצתה על ידי הנאשם הם שמירה על שלומו ובטחונו של הציבור בכלל והמתלוננת בפרט וכן שמירה על רכושו של הציבור והמתלוננת בפרט. חומרת הפגיעה בערכים אלו מצויה בענייננו במדרג גבוה יחסית, נוכח הנזקים שנגרמו לרכבה של המתלוננת, ונוכח פוטנציאל הנזק הרב לגוף ולנפש הטמון כאמור בהצתה של רכב החונה בסביבת מגורים.

ג. הסנגורית טענה כאמור כי הנאשם היה מוגבל ביכולתו להבין את חומרת מעשיו, בהפנותה לחוות דעת בעניינו של נקבע כי תפקודו האינטלקטואלי של הנאשם מונמך באופן משמעותי, וכי מדובר בנסיבות המקרבות אותו לסייג לאחריות פלילית, ומפחיתות מחומרת מעשיו ואשמו. ב"כ המאשימה התנגד כאמור לטענה זו והפנה לממצאיה של וועדת האבחון, שבדקה את הנאשם, וכתבה ממצאים מפורטים, תוך התייחסות לשאלה שהעלה בית המשפט.

לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים, אינני רואה לקבל את טענת ההגנה ביחס למוגבלותו של הנאשם ויכולתו להימנע מביצוע עבירה.

וועדת האבחון התייחסה לדבריו של הנאשם בפניה, וציינה כי הנאשם שיתף פעולה, אך בעת הדיון בלטה התנהגות מניפולטיבית ומגמתית בניסיון למזער את חומרת העבירה המיוחסת לו; עוד נכתב כי הוא "**ענה בצורה מניפולטיבית לחלק מהשאלות עם ניסיון למזער את חומרת העבירה**". הנאשם מסר כי ביצע את העבירה מפני שהשכנה חנתה במגרש שלו, ולדבריו "**השכנה אשמה בזה שחנתה במגרש שלי**", הרכב של השכנה היה ישן מאוד, הפיץ ריחות לא נעימים ואמו הייתה חולה; כן טען כי בעלה הוא אלקוהוליסט, הוא נהג ברכב ואף התנגש בו מספר פעמים. עוד מסר כי

לו דובר ברכב חדש היה נמנע מלהציתו.

הוועדה ציינה כי הנאשם הבין את תפקידי בית המשפט והשופט, וידע למנות אופציות בשפיטה כמו שחרור, מאסר וקנס כספי, וכן כי הנאשם אמר **"שהוא מתחרט על מעשיו וכי לו היה נקלע לסיטואציה דומה היה מתנהג אחרת"**. ועוד, כפי שקבעה הוועדה, הנמכתו הקוגניטיבית של הנאשם לא פגמה ביכולתו להבחין בין מותר לאסור ולהבין את החומרה שבמעשה ההצתה שביצע, והנאשם יכול היה להימנע מביצועו. לא זו אף זו, סביר להניח כי לו יכלו בעלי הרכב הישן מאוד לרכוש לעצמם רכב חדש, לא היו מתניידים דווקא ברכב ישן, דהיינו כי הנאשם פגע באנשים שהפרוטה אינה מצויה בכיסם.

אכן, גם אליבא דמאשימה מעשיו של הנאשם לא כוונו לפגוע בגוף או בנפש, אך ביצועם כאמור בנוכחות קרובה של בתי מגורים, אנשים ורכוש, באופן שעל נקלה יכלה האש להתפשט ולגרום לנזקים קשים הרבה יותר, אינו מפחית מחומרת מעשהו. ראו לעניין זה דבריו של כב' הש' פוגלמן בע"פ 607/16 **פלונית נ' מדינת ישראל** (12/4/16) כדלהלן:

"כידוע, עבירת ההצתה היא עבירה חמורה, גם כאשר היא מתייחסת לרכוש בלבד, וזאת בשל פוטנציאל הרב לגרימת נזקי גוף חמורים ... מטעם זה אף נפסק שכלל תגרור הרשעה בעבירת הצתה עונש מאסר בפועל (עניין סורי, פסקה 4), הגם שחומרת העונש עשויה להשתנות ממקרה למקרה על פי נסיבותיו: "ניתן להצביע על מדרגי ביניים של חומרה, מה שיכול להסביר את הסיבה לכך שהענישה הנלווית לעבירת ההצתה אינה אחידה ונעה על סקאלה רחבה [...] הצתה של נכס בנסיבות שאין לחשוש כי ההצתה תתפשט לרכוש אחר; הצתה של נכס שעלולה להתפשט ולפגוע ברכוש אחר; הצתה של נכס שיש בה פוטנציאל לפגיעה בגוף ובנפש; הצתה של נכס בנוכחותו הקרובה והמיידי של אדם, מה שמגביר את פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש; הצתה שגרמה בפועל לפגיעה בגוף ובנפש על אף שהמצית לא התכוון לכך (מחשבה פלילית של פזיזות); והצתה בכוונה לפגוע בגוף ובנפש" (עניין אמארה...).

נוכח האמור לעיל, ראויים מעשיו של הנאשם לענישה משמעותית.

מתחם הענישה

10. העונש המרבי הקבוע בצידה של עבירת ההצתה - לפי סעיף 448(א) רישא לחוק העונשין עומד על 15 שנות מאסר בפועל.

ב"כ הצדדים חלוקים בשאלת מתחם העונש ההולם את המקרה הנדון, הפנו לפסקי דין התומכים בעמדתם, זה בכה וזו בכה, כאשר כל אחד מהם הפנה למקרים חמורים יותר וחמורים פחות מהעניין הנדון, וביקש לאבחן את פסקי הדין אליהם הפנה הצד שכנגד, או חלקם.

11. **המאשימה**, אשר עתרה להעמיד את המתחם על טווח שבין 24-48 חודשי מאסר, הפנתה לפסקי דין התומכים בטיעוניה חלקית בלבד, כדלהלן:

א. בע"פ 1846/13 **עמאש נ' מדינת ישראל** (1/12/13), מפי כב' הש' מלצר, נדחה ערעורם של שני נאשמים צעירים בני 18 ו-19, אשר הורשעו לאחר שמיעת ראיות בעבירה של הצתה בצוותא (ומערער 2 הורשע גם בעבירות של נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח). המערערים הציתו את רכבו של המתלונן, אשר חנה סמוך לבית המתלונן, על רקע סכסוך שהתגלע ביניהם בנוגע להחזקת הרכב. כתוצאה מההצתה נשרף הרכב כליל. על הנאשם המרכזי, בעל עבר

פלילי מכביד, אשר היה בעל העניין בשריפת הרכב כליל, הורשע בעבירות נוספות וחלקו בפרשה היה מרכזי, נגזרו **38 חודשי מאסר בפועל**, והופעל מאסר מותנה במצטבר, כך שבסה"כ נידון ל- 44 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, לרבות פיצוי למתלונן, ואילו על הנאשם השני, שנעדר עבר פלילינגזרו **27 חודשי מאסר בפועל** ופיצוי למתלונן; בית המשפט העליון קבע כי בגזר דינו של בית משפט קמא מתקיים **"יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה שבהם הורשעו המערערים, בנסיבות ביצועם, במידת אשמו של כל אחד מהמערערים בהם, לבין מידת העונש שהושט על כל אחד מהם"**.

ב. בע"פ 907/14 רחמים נ' מדינת ישראל (18/11/14), מפי כב' הש' רובינשטיין, נדחה ערעורו של נאשם בן כ- 18.5, בעל עבר פלילי, אשר הורשע על יסוד הודייתו בעבירות של הצתה וקשירת קשר לביצוע פשע. באותו מקרה קשר הנאשם קשר עם אחר קטין להצית את רכבה של המתלוננת, ילידת 1938, לאחר שהאחרונה ביקשה ממנו כי יזיז את רכבו, אותו החנה על המדרכה מול ביתה. למחרת היום הוציאו השניים את התוכנית אל הפועל, הציתו את רכבה של המתלוננת וגרמו לרכב נזקים כבדים. בית המשפט המחוזי העמיד את מתחם העונש ההולם **על טווח בין שנתיים לארבע שנות מאסר בפועל והשית על המערער 30 חודשי מאסר בפועל** וכן הפעיל מאסר מותנה, בחופף ובמצטבר, כך שעל הנאשם נגזרו **36 חודשי מאסר בפועל**, עונשים נלווים ופיצוי למתלוננת.

ג. בת"פ (חי') 15168-10-17 מדינת ישראל נ' נסראווי (28/2/18), מפי כב' הש' שרון-נתנאל הורשע הנאשם על יסוד הודייתו במסגרת פרשת ההגנה בעובדות כתב האישום אשר ייחס לו עבירת הצתה. הנאשם הצית את רכב הסנדר של המתלונן שהיו בו גזעי עצים וכן ג'ריקן מלא דלק, וחנה מטרים ספורים מבית המתלונן, מששפך עליו נוזל דליק ושילח בו אש באמצעות מצית. לרכב נגרמו פגיעות חום בכונס האוויר הקדמי, במגן כנף קדמי שמאלי ובחוטי חשמל בתוך תא המנוע בצדו הימני. מדובר בנאשם בעל הרשעות קודמות, ריצה עונשי מאסר ממושכים, וביצע את עבירת ההצתה כ- 3 חודשים בלבד לאחר שחרורו ממאסר ממושך של שנים. בית המשפט העמיד את מתחם העונש ההולם **על טווח שבין 24-36 חודשי מאסר בפועל**, השית על הנאשם **24 חודשי מאסר בפועל**, הפעיל מאסר על תנאי בחופף ובמצטבר, וגזר על הנאשם **30 חודשי מאסר בפועל** ועונשים נלווים, לרבות פיצוי למתלונן.

ד. בת"פ (י-ם) 57618-05-17 מדינת ישראל נ' בדואן (1/2/18), מפי כב' הש' פרידמן-פלדמן, הורשע נאשם על יסוד הודייתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן בשני אישומים - הצתה וכן נשיאה והובלת נשק. הנאשם הצית את רכבו של המתלונן לבקשתו של אדם אחר, שביקש זאת ממנו; האחר צייד אותו בבקבוק בנזין, ולפי הנחיותיו הגיע הנאשם לחצר ביתו של המתלונן, שם חנה הרכב, שפך את תכולת הבקבוק על חלקו הקדמי של הרכב, הדליק את הבנזין באמצעות מצית וגם לשריפת חלקו הקדמי של הרכב. בית המשפט המחוזי העמיד את מתחם העונש ההולם בגין עבירת ההצתה על טווח שבין **20 - 40 חודשי מאסר בפועל**, והשית על הנאשם **32 חודשי מאסר בפועל בגין שני האישומים** לצד עונשים נלווים.

ה. בת"פ (ב"ש) 20463-09-16 מדינת ישראל נ' סיבק (30/11/17), מפי כב' הש' משניות, הורשע נאשם על יסוד הודייתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של הצתה. הנאשם הגיע אל פתח ביתם המשותף של אמו ובן זוגה המתלונן, והצית את רכבו ועל רקע כעסם עליו ובקשתם כי יזרוק חתיכות בדים שהביא עמו. הוא ניפץ את החלון האחורי של הרכב, הצית את חלקו האחורי של הרכב באמצעות מצית ונמלט מהמקום. כוחות האש אשר הוזעקו כיבו את השריפה, אך לרכב נגרם נזק רב מאוד. לנאשם בן ה- 23, עבר פלילי מכביד בעבירות סמים ואלימות, בגין ריצה גם עונשי מאסר. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין **12 ל- 30 חודשי מאסר בפועל**, והשית על הנאשם **20 חודשי מאסר** ועונשים נלווים לרבות פיצוי למתלונן.

ו. בת"פ (חי') 57249-02-17 מדינת ישראל נ' סעדי (18/7/17), מפי כב' הש' בש, הורשע נאשם על יסוד הודייתו בעובדות כתב האישום המייחס לו עבירת הצתה. הנאשם, בן 20, בעל עבר נקי, מילא בקבוק פלסטיק בבנזין, שפך

את הבנזין על רכבה של המתלוננת, הצית סיגריה וזרק את הסיגריה הבוערת על הרכב על מנת להציתו. משהבחין כי הרכב אינו עולה באש, הצית נייר, זרק את הנייר הבוער לעבר הרכב על מנת להציתו, וכתוצאה מכך נשרף חלקו האחורי של הרכב. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש הראוי בנסיבות העניין נע בין 10 ל-36 חודשי מאסר בפועל**, והשית על הנאשם **10 חודשי מאסר בפועל**, ועונשים נלווים לרבות פיצוי למתלוננת.

12. ההגנה, אשר עתרה כאמור להסתפק בתקופת המעצר של הנאשם, וטענה כי טווח הענישה בעבירות הצתה הוא רחב, הפנתה לפסקי דין כדלהלן:

א. בע"פ 4311/12 **סורי נ' מדינת ישראל** (8/11/12), מפי כב' הש' עמית, התקבל ערעורו של נאשם, אשר הורשע על יסוד הודייתו בעבירת הצתה, לאחר שהצית רכב של מי שסירבה להיות עמו בקשר. באותו מקרה, נאשם בן 19, נטול עבר פלילי, שבר את שמשות הרכב האחורית, השליך נייר בוער למושב האחורי ובעקבות כך נשרף חלקו האחורי של תא הנוסעים ונגרם נזק גם לחלקו הקדמי. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם **9 חודשי מאסר בפועל** בניכוי ימי מעצרו לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון הפחית את עונשו והעמידו על **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**; זאת, בהדגישו בין היתר את המלצת שירות המבחן, לאחר שהנאשם הצעיר והנורמטיבי - עובר לביצוע העבירה - השתלב בטיפול, הפגיעה בחירות שנלוותה להליך הפלילי, ועצם העובדה שהרכב לא נשרף כליל.

ב. בע"פ 3947/12 **סאלח נ' מדינת ישראל** (21/1/13), מפי כב' הש' דנציגר, נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של הצתה והסגת גבול במטרה לעבור עבירה. הנאשם הגיע ביחד עם אחר לאתר מוגדר ובו אנטנה של חברת הסלולר "פרטנר", הם חתכו את הגדר, נכנסו לאתר בכוונה להציתו, שפכו בנזין במספר מוקדים, אך אז הופעלה מערכת הכיבוי והשניים ברחו. מאוחר יותר שבו לשטח האתר, שפכו בנזין והציתו אותו. כתוצאה מההצתה נגרמו נזקים כבדים לרכוש באתר. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם **14 חודשי מאסר בפועל** ועונשים נלווים לרבות פיצוי לחברת פרטנר. לחומרה נלקחו בחשבון בין היתר התכנון והנחישות שהביע הנאשם כשחזר לאתר לאחר שניסיון ההצתה הראשון נכשל. לזכותו של הנאשם נשקלו גילו הצעיר, עברו הנורמטיבי, היעדר עבר פלילי, שירותו המצטיין בצה"ל והעובדה שבשל הרשעתו יאלץ לסיים את שירותו בשב"ס.

ג. בת"פ (חי') 13575-12-13 **מדינת ישראל נ' כץ** (21/1/14), מפי כב' הש' ליפשיץ, הורשע נאשם יליד 81' על יסוד הודייתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של ניסיון הצתה וחבלה במזיד; הנאשם, בעל עבר פלילי בגינו ביו היתר ריצה 24 חודשי מאסר בפועל, הגיע אל מגוריו המתלונן כשבכוונתו לפגוע ברכב המתלונן, השייך למקום עבודתו של האחרון. הוא ניקב את גלגלי הרכב באמצעות כלי חד שברשותו, זרק אבנים על שמשות הרכב וניפצן. כן פתח את המכסה של מיכל הדלק וניסה לשלח בו אש בכך שהצית סמרטוט והניחו בוער במיכל. הנאשם עזב את המקום והאש שאחזה בסמרטוט כתבה מאליה. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע **בין 10 ל-30 חודשי מאסר**, וגזר על הנאשם **13 חודשי מאסר בפועל** ומאסרים מותנים.

ד. בת"פ (ב"ש) 9773-03-10 **מדינת ישראל נ' אזולאי** (16/9/13), מפי כב' הש' ביתן, הורשע נאשם, על יסוד הודייתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של הצתה. הנאשם, בן 30, ללא עבר פלילי, גרם להצתת משאית השייכת למתחרה עסקית שלו, זאת לאחר שסיכם עם אחר להצית את המשאית, והאחר פנה לאדם נוסף והציע לו לבצע עמו את ההצתה. בהמשך לכך, הציתו האחרים את המשאית, באופן שתא המשאית נשרף כליל והמשאית יצאה מכלל שימוש. במסגרת הסדר הטיעון הגבילה המאשימה עצמה בטיעוניה ל- 15 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט המחוזי ראה בכך הגדרה של הרף העליון של מתחם העונש ההולם. באמצעו את המלצתו החיובית של שירות המבחן בעניינו של הנאשם ומשיקולי שיקום, גזר עליו **6 חודשי מאסר לריצוי בעבירות שירות**, עונשים נלווים ופיצוי למתלוננת בסך

של 120,000 ₪.

13.

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם עיינתי בפסיקה נוספת העוסקת בעבירות הצתה בנסיבות

דומות ואחרות מהמקרה הנדון. כך למשל:

א. בע"פ 700/20 **שקארה נ' מדינת ישראל** (21/7/20), מפי כב' הש' שטיין, נדחה ערעורו של המערער, שהורשע על יסוד הודייתו בהצתת קיוסק באישון לילה, לאחר שהותקף באותו קיוסק על ידי אדם שזהותו אינה ידועה. ההצתה לא גרמה לנזק רב לרכוש ולא יצרה סיכון לנפש. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר בפועל**, ולאחר שבחן את נסיבותיו האישיות הלא פשוטות של הנאשם, עברו הפלילי הבלתי מכביד לצד היעדר המלצה של שיקומית של שירות המבחן, גזר עליו **12 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון קבע כי "**בהשוואה לעונשים אשר מוטלים ברגיל בגין מעשי הצתה- שחומרתם ידועה לכל- מאסר בפועל שנה אחת בלבד איננו עונש חמור כלל ועיקר...**". עוד בהמשך קבע כי "**עונש המאסר שהוטל על המערער אף נוסה לקולה בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירות הצתה**".

ב. בע"פ 8347/19 **מהרטו נ' מדינת ישראל** (17/3/20), מפי כב' הש' סולברג (להלן: עניין מהרטו), נדחה ערעורם של שני נאשמים, אשר הורשעו על יסוד הודייתם במסגרת הסדר טיעון בעבירה של הצתה באישון לילה של חנות בגדים. הנאשמים שפכו בנזין מתחת לתריס החנות והציתו אותו באמצעות מצת. האש אחזה במדרגות החנות, והתפשטה בהדרגה בכל מרחב החנות, עד אשר כובתה בידי לוחמי האש. השריפה גרמה נזק לרשת החשמל בחנות, ושרפה את מדרגות החנות ואת תקרת העץ. כמו כן נגרם נזק לחנות, כתוצאה מכניסתם של לוחמי האש. בית המשפט המחוזי העמיד את מתחם העונש ההולם על טווח **שבין 24 ל- 48 חודשי מאסר**, וגזר על כל אחד מהמערערים **28 חודשי מאסר בפועל**, עונשים נלווים ופיצוי למתלונן. בית המשפט העליון קבע כי לא נמצאה חריגה במתחם העונש שנקבע על ידי הערכאה הדיונית וכי גם בגזירת העונש המתאים לא נפל פגם.

ג. בע"פ 8435/17 **נפתלי נ' מדינת ישראל** (7/4/19), מפי כב' הש' פוגלמן, התקבל חלקית ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודייתו בעבירת הצתה, ביחד עם נאשם נוסף שהורשע בסיוע להצתה. הנאשם הגיע ביחד עם האחר לחניון סמוך למרכז מסחרי והצית מונית שהייתה בבעלותו של אדם שהנאשם חשד בו כי קיים קשר רומנטי עם גרושתו, והשניים נמלטו מהמקום. כתוצאה מההצתה נגרם נזק כבד למונית. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונשהולם **הנע בין 8 ל- 22 חודשי מאסר בפועל**, השית על הנאשם **10 חודשי מאסר בפועל**, והפעיל במצטבר מאסר מותנה כך שבסה"כ נגזרו על הנאשם **14 חודשי מאסר בפועל**, עונשים נלווים ופיצוי למתלונן. בית המשפט העליון הקל בעונשו של הנאשם בקבעו כי המאסר המותנה ירוצה בחופף לעונש המאסר שהוטל על הנאשם, כך שבסך הכל ירצה **10 חודשי מאסר בפועל**, זאת בשל נסיבות אישיות ובריאותיות של הנאשם.

ד. בת"פ (מרכז) 4534-04-19 **מדינת ישראל נ' שמילה** (10/3/20), מפי כב' הש' קובו, הורשע נאשם על יסוד הודייתו בעבירות הצתה והפרת הוראה חוקית, לאחר שהצית את רכבה של זוגתו לשעבר. להצתה קדם תכנון והצטיידות בחומר בערה בתחנת דלק. לאחר שניסיון הצתה ראשון של הנאשם לא צלח, פרץ הנאשם לרכב, שפך לתוכו את חומר הבערה והצית אותו עד שנשרף כליל. באישום השני שיוחס לנאשם הפר הנאשם תנאי שחרור, בכך שיצא מהבית בניגוד לתנאי שחרורו. מדובר בנאשם בן 39 שלחובתו הרשעות קודמות, אשר שירות המבחן המליץ להשית עליו עונש מאסר בפועל בכדי להציב לו גבול חיצוני ברור להתנהגותו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 14 ל- 40 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם **20 חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים.

ה. בת"פ (מרכז) 54916-05-18 **מדינת ישראל נ' קרינאוי** (22/1/20), מפי כב' הש' קובו, הורשע נאשם 1 (להלן: הנאשם) על יסוד הודייתו בעבירה של הצתה (ונאשם 2 שנדון עמו באותו התיק הורשע על יסוד הודייתו בסיוע להצתה). הנאשם, בעל עבר פלילי שבגינו ריצה עונשי מאסר ממושכים, החליט להצית את רכבו של המתלונן והצטייד לשם כך במיכל ובו חומר דליק ובמצית. הנאשם שפך את החומר הדליק על רכב המתלונן, שילח בו אש, וגרם לכך שהרכב נשרף כליל, הסככה שתחתיה חנה הרכב נפגע וכך גם שני רכבי השכנים שחנו בסמוך. הצדדים הגיעו להסדר טיעון שלפיו המאשימה תעתור להשית על 30 חודשי מאסר בפועל, וההגנה תטען באופן חופשי. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 14 ל-42 חודשי מאסר בפועל והשית עליו **27 חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים. בעניינו של המסייע נקבע מתחם הנע בין 7 ל-21 חודשי מאסר, ונגזרו עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד עונשים נלווים.

ו. בת"פ (מרכז) 61085-11-14 **מדינת ישראל נ' אגרונוב** (6/9/15), מפי כב' הש' מרשק- מרום, הורשע הנאשם על יסוד הודייתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת הצתה. הנאשם, בן 24, בעל עבר פלילי בלתי מכביד, הגיע לחניון ביתה של בת זוגו לשעבר, כשהוא מצויד במיכל ובו חומר דליק, שפך את החומר על רכב השייך לארוסה של המתלוננת ונמסר על ידו לשימושה, ושילח בו אש. שירותי ההצלה והכיבוי הצליחו לכבות את האש ולמנוע התפשטותה, כאשר לרכב נגרם נזק רב בשווי של 77,750 ₪. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע בין 24 ל-54 חודשי מאסר בפועל, השית על הנאשם **28 חודשי מאסר בפועל**, ולאחר שהפעיל מאסר מותנה נגדו גזר עליו **33 חודשי מאסר בפועל**, עונשים נלווים ופיצוי כספי.

14. הנה כי כן קשת הענישה בעבירת ההצתה היא רחבה מאוד, כאשר מדיניות הענישה נגזרת, בין היתר, מהתכנון המוקדם, סוג ומהות הרכוש שהוצת בפועל, תוצאות המעשה והפוטנציאל לסיכון לנפש ולרכוש הגלום במעשה ההצתה (לענין זה ראו גם ע"פ 8347/19 עניין **מהרטו** הנ"ל). לענין האופן לקביעתו של מתחם העונש ההולם וההבחנה בין מתחם הענישה לבין הענישה הנוהגת, המהווה רק אחד הפרמטרים לקביעתו, ראו דבריה של כב' הש' ארבל בע"פ 1323/13 **חסן הנ"ל**. בנסיבות הענין שלפני, לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים ובשים לב לחומרתה של עבירת ההצתה שביצע הנאשם, לנסיבות ביצועה ולנזק שנגרם בפועל לרכבו של המתלונן, כמפורט לעיל; לפוטנציאל הנזק הרב הטמון בעבירה אשר בוצעה בסביבת מגורים, לערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, וכן למדיניות הענישה המחמירה בעבירות כגון דא, אני רואה להעמיד את מתחם הענישה על טווח שבין **18 ל-40 חודשי מאסר בפועל**.

15. נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

יחד עם זאת, הענישה היא לעולם אינדיבידואלית, ומשכך, יובאו בחשבון שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של הנאשם.

א. לקולה אני רואה להתחשב בהודייתו של הנאשם בעובדות כתב האישום שהוגש נגדו, בטרם הוחל בשמיעת ראיות בתיק, והחיסכון בזמן שיפוטי יקר.

ב. כן ייזקפו לזכותו של הנאשם האחריות שנטל למעשיו, והצער והחרטה שהביע בגינם, אם כי בפני ועדת האבחון שהתקיימה בעניינו השיב בצורה מניפולטיבית וניסה להשליך את האשמה לביצוע ההצתה על המתלוננת, משחנתה במגרש שלו, כמפורט לעיל. עם זאת, בסופו של יום הורשע הנאשם על יסוד הודייתו ועמד עליה בטיעונים לעונש.

ג. כן יינתן משקל לקולה לעברו הנקי של הנאשם ולנסיבותיו האישיות, כפי שפורטו בחוות הדעת בעניינו ומפי באת כוחו. עסקינן, כאמור, בנאשם כבן 39, ולו 8 אחאים. הוא מתגורר בבית המשפחה, ביחידת דיור של חדר אחד.

הנאשם, הסובל מהנמכה קוגניטיבית שכאמור אינה פוגעת בכושר השיפוט שלו, לא למד בבית ספר מעבר לכיתה א', אך עבד בעבודות שונות ובעיקר עזר משך שנים רבות לאחיו בחלוקת בלוני גז באמצעות משאית של המשפחה. לדבריו, עבד עם בני משפחתו בהובלת גז מגיל 7 ועבד גם כ-3 חודשים אצל קבלן דירות בת"א בתחום המסגרות. הנאשם מפעיל מחשב, יודע לגלוש באינטרנט, משחק במשחקי מחשב וכיוצ"ב. הנאשם מסר לוועדת האבחון כי הוא אושפז לפני כשנה וחצי בבית"ח "שער מנשה", כי הוא הולך לטיפול פסיכיאטרי אך אינו מקבל טיפול תרופתי, אך בבדיקה שנערכה לנאשם בבית"ח שער מנשה ביום 30/4/21 צוין כי הנאשם אינו מוכר למערכת הפסיכיאטרית, לא היה בשום אשפוז, אבחון או מעקב פסיכיאטרי, וכי אינו לוקה במחלה נפשית במובן המשפטי.

ד. עוד יובאו בחשבון תקופת מעצרו של הנאשם החל מיום 30/3/21 ועד היום, והעובדה הידועה כי תנאי מעצר קשים הם מתנאי מאסר. כן נתתי דעתי לכך כי הטלת מאסר בפועל תכביד ותקשה על הנאשם, ולכך שזהו לו מאסר הראשון.

ה. בנסיבות העניין, נוכח ההחמרה הנדרשת בעבירות ההצתה, כמפורט לעיל, סבורתני כי האינטרס הציבורי גובר על עניינו האישי של הנאשם.

יחד עם זאת, ראיתי לסטות ממתחם העונש ההולם סטייה מועטה נוכח ההנמכה הקוגניטיבית המסוימת של הנאשם, כמפורט בחוות הדעת של וועדת האבחון, המשליכה על אורחות חייו.

16. סוף דבר

בנסיבות העניין, לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, אני רואה לגזור על הנאשם עונשים כדלהלן:

א. 15 חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו בתיק זה החל מיום 30/3/21 ועד היום.

ב. מאסר על תנאי למשך 12 חודשים, שהנאשם לא יישא בו זולת אם יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה בה הורשע או כל עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע, ויורשע בה בתוך תקופת התנאי או לאחריה.

17. אני מחייבת את הנאשם לפצות את המתלוננת בסך של 5,000 ₪. הפיצוי ישולם ב- 10 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1/2/2022 ובכל אחד לחודש שלאחריו.

אם לא ישולם סכום כלשהו במועדו יעמוד הסכום כולו לפירעון מיידי, ויתרתו תישא הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד ליום התשלום המלא בפועל. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט ויועבר למתלוננת לפי פרטים עדכניים שיימסרו בידי המאשימה עד יום 20/11/21.

למותר לציין כי אין בפיצוי שהושת כדי לשקף את מלא נזקה של המתלוננת, והוא נועד כפיצוי ראשוני בלבד. נאסר על הנאשם לפנות למתלוננת ו/או מי מטעמה בקשר לפיצוי.

18. מבלי לפגוע בנהלי שב"ס מומלץ בזה כי יאפשר לנאשם לעבור הליך טיפולי במסגרת כתלי הכלא, ככל שישתף פעולה לכך.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום

ניתן היום, כ"ז חשוון תשפ"ב, 02 נובמבר 2021.